

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

вул. Героїв Майдану В., 25, оф. 49, Київ, 01135
факс/тел.: 501-18-75, 78

п/р 2600601192 в ПУАТ "ФІДОБАНК",
м. Київ, МФО 300175, код 20064083

«08» листопада 2013 року
вих. № 513/13

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання в сфері
ринків фінансових послуг**

01001, м. Київ-1, вул. Б. Грінченка, 3

**Державна служба України з
питань регуляторної політики та
розвитку підприємництва**

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

*Зауваження та пропозиції
щодо проекту Розпорядження*

Уважно ознайомившись на сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сфері ринків фінансових послуг з оприлюдненим 10 жовтня 2013 року проектом розпорядження Нацкомфінпослуг «Про затвердження Порядку проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах» керуючись правами наданими статтею 6 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Національна асоціація кредитних спілок України вважає за необхідне надати щодо зазначеного проекту розпорядження зауваження та пропозиції, які містяться у додатку до цього листа.

Додаток: на 7 аркушах.

З повагою,
Президент НАКСУ

П. М. Козинець

Отримано 14 год. 30 хв.
"08" ч 2003 р.

Порівняльна таблиця до проекту розпорядження Нацкомфінпослуг „ Про затвердження Порядку проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах”

№ пп	Редакція, прийнята Нацкомфінпослуг	Зауваження та пропозиції НАКСУ
1	I. Загальні положення	
2	<p>2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:</p> <p>...</p> <p>внутрішній аудит (контроль) - комплекс експертно-аналітичних, оціночних, перевірочних та інших форм заходів, спрямованих на діяльність об'єкта внутрішнього аудиту (контролю) та його посадових осіб, пов'язану з ухваленням ними управлінських рішень та виконанням функцій відповідно до нормативно-правових, розпорядчих, інших актів і внутрішніх документів з метою визначення ефективності діяльності об'єкта внутрішнього аудиту (контролю) та підготовки рекомендацій з удосконалення управлінських процесів залежно від характеру виявленої проблеми;</p> <p>служба внутрішнього аудиту (контролю) – структурний підрозділ або окрема посадова особа, що проводить внутрішній аудит (контроль) фінансової установи.</p>	<p>З метою уникнення неоднозначного трактування та приведення у відповідність до норм Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» НАКСУ пропонує визначити поняття «внутрішній аудит (контроль)» як сукупність функцій, відповідно до ч.2 ст.15-1 зазначеного Закону, розширити визначення поняття «служба внутрішнього аудиту (контролю)», та викласти їх в наступній редакції:</p> <p>«внутрішній аудит (контроль) – незалежна експертна діяльність служби внутрішнього аудиту фінансової установи, яка полягає в проведенні перевірок та здійсненні оцінки поточної діяльності фінансової установи; контролю за дотриманням законів, нормативно-правових актів органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, та рішень органів управління фінансової установи; перевірку результатів поточної фінансової діяльності фінансової установи; аналізу інформації про діяльність фінансової установи, професійну діяльність її</p>

		<p>працівників, випадки перевищення повноважень посадовими особами фінансової установи тощо.»</p> <p>«служба внутрішнього аудиту (контролю) - структурний підрозділ або окрема посадова особа, що проводить внутрішній аудит (контроль) фінансової установи. Рішення про утворення служби внутрішнього аудиту (контролю) приймається вищим органом управління або наглядовою радою фінансової установи.»</p>
3	II. Організаційна структура та вимоги до служби внутрішнього аудиту (контролю)	
4		<p>НАКСУ пропонує надати можливість фінансовим установам визначати структурним підрозділом, для проведення внутрішнього аудиту (контролю) ревізійну комісію фінансової установи, виключно у випадку, коли обов'язкове створення ревізійної комісії в фінансовій установі передбачено законом. Наприклад, відповідно до положень ст.18 Закону України «Про кредитні спілки» функції, завдання, права, обов'язки, порядок звітування, відповідальність та підзвітність ревізійної комісії кредитної спілки тотожні вимогам ст.15-1 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».</p> <p>Враховуючи викладене, пропонується доповнити пункт 1 розділу другого третім абзацем наступного змісту:</p> <p>«За рішенням вищого органу управління фінансової установи функції служби внутрішнього аудиту (контролю) можуть бути покладені на ревізійну комісію фінансової установи, у разі, коли обов'язкове утворення ревізійної</p>

		<p>комісії у складі фінансової установи встановлено законом. В такому випадку, в положенні про ревізійну комісію фінансової установи мають бути враховані вимоги пункту 2 цього Розділу Порядку.»</p>
5	<p>3. Рішення про призначення посадової особи служби внутрішнього аудиту (контролю) приймається наглядовою радою фінансової установи, а у разі, коли законодавством не вимагається обов'язкове утворення наглядової ради, - вищим органом управління фінансової установи.</p> <p>Така посадова особа не може бути контролером фінансової установи та/або суміщувати свою діяльність з обов'язками іншого працівника фінансової установи.</p> <p>Інформація про призначену посадову особу служби внутрішнього аудиту (контролю) надсилається до Нацкомфінпослуг у встановленому нею порядку.</p>	<p>Оскільки, відповідно до положень ст.15-1 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» повноваження щодо утворення у складі фінансової установи структурного підрозділу або визначення окремої посадової особи для проведення внутрішнього аудиту (контролю) надані вищому органу управління або наглядовій раді фінансової установи НАКСУ пропонує абзац 1 пункту 3 розділу 2 видалити, як такий, що враховано у Розділі 1 „Загальні положення”.</p> <p>В зв'язку з викладеним, абзац 2 пункту 3 розділу 2 викласти в наступній редакції:</p> <p>«У разі утворення служби внутрішнього аудиту (контролю) шляхом визначення окремої посадової особи для проведення внутрішнього аудиту (контролю), така особа не може бути контролером фінансової установи та/або суміщувати свою діяльність з обов'язками іншого працівника фінансової установи.»</p> <p>Абзац 3 пункту 3 розділу 2 перенести в розділ 8 проекту розпорядження. Оскільки, жодним нормативно-правовим актом Нацкомфінпослуг не встановлений порядок надсилання інформації по особі призначену до служби внутрішнього</p>

		аудиту (контролю), НАКСУ пропонує строки повідомлення уніфікувати та визначити, що інформація по особі призначену до служби внутрішнього аудиту (контролю) надсилається протягом 15 робочих днів з дати призначення, з наданням відповідних підтверджуючих документів.
6	4. Посадовою особою служби внутрішнього аудиту (контролю) може призначатися особа, яка має високі професійні та моральні якості, бездоганну ділову репутацію, базову або вищу економічну чи юридичну освіту та досвід роботи, необхідний для виконання покладених на неї обов'язків та повноважень. □	Пункт 4 розділу 2 викласти в наступній редакції: « Особи, які входять до складу служби внутрішнього аудиту (контролю) повинні мати базову або повну вищу освіту та досвід роботи, необхідний для виконання покладених на неї обов'язків та повноважень. »
7	III. Цілі, завдання та функції служби внутрішнього аудиту (контролю) □	
8	2. Цілями служби внутрішнього аудиту (контролю) є: 1) надання керівникові фінансової установи, наглядовій раді фінансової установи, а у разі, коли законодавством не вимагається обов'язкове утворення наглядової ради, - вищому органу управління фінансової установи незалежних, об'єктивних суджень, висновків і оцінок щодо: ... ефективності процесів делегування повноважень між структурними підрозділами фінансової установи та розподілу відповідальності між ними; □;	Абзац 5 частини 1 пункту 2 розділу 3 викласти в наступній редакції: «2. Цілями служби внутрішнього аудиту (контролю) є: 1) надання керівникові фінансової установи, наглядовій раді фінансової установи, а у разі, коли законодавством не вимагається обов'язкове утворення наглядової ради, - вищому органу управління фінансової установи незалежних, об'єктивних суджень, висновків і оцінок щодо: ... ефективності процесів делегування повноважень між структурними підрозділами фінансової установи та розподілу обов'язків між ними;»
9	3. Служба внутрішнього аудиту (контролю) має такі основні завдання: ...	Абзац 5 пункту 3 розділу 3 видалити , оскільки, всі завдання служби внутрішнього аудиту направлені на сприяння органам управління фінансової установи та покращення системи

	<p>- сприяння органам управління фінансової установи в покращенні системи управління фінансовою установою.</p> <p>...</p> <p>- розробка рекомендацій щодо фахового рівня та кваліфікації посадових осіб служби внутрішнього аудиту (контролю);</p> <p>- розробка та впровадження програм оцінки і підвищення якості внутрішнього аудиту (контролю).</p>	<p>управління фінансовою установою.</p> <p>Абзац 12 пункту 3 розділу 3 викласти в наступній редакції: «- розробка рекомендацій щодо фахового рівня та кваліфікації осіб, які входять до служби внутрішнього аудиту (контролю);»</p> <p>Абзац 13 пункту 3 розділу 3 видалити як такий, що дублює абзац 11 цього пункту.</p>
10	IV. Права та обов'язки служби внутрішнього аудиту (контролю)	
11	<p>1. Служба внутрішнього аудиту (контролю) з метою реалізації, покладених на неї завдань та функцій має право:</p> <p>...</p> <p>мати безперешкодний доступ до структурного підрозділу, що перевіряється, а також у приміщення, що використовуються для зберігання документів, матеріальних цінностей, отримувати інформацію, яка зберігається на магнітних та інших носіях інформації;</p> <p>...</p> <p>підвищувати кваліфікацію посадових осіб служби внутрішнього аудиту (контролю);</p>	<p>Абзац 5 та 8 пункту 1 розділу 4 викласти в наступній редакції:</p> <p>«мати безперешкодний доступ до структурного підрозділу, що перевіряється, а також у приміщення, що використовуються для зберігання документів, матеріальних цінностей, отримувати інформацію, яка зберігається на носіях інформації;»</p> <p>підвищувати кваліфікацію осіб, які входять до служби внутрішнього аудиту (контролю);</p>
12	V. Забезпечення діяльності служби внутрішнього аудиту (контролю)	
13	<p>Наглядова рада фінансової установи, а у разі, коли законодавством не вимагається обов'язкове утворення наглядової ради, - вищий орган управління фінансової установи зобов'язані забезпечувати:</p>	<p>Абзац 6 та 7 розділу 5 викласти в наступній редакції:</p>

	<p>... в межах своєї компетенції достатню штатну чисельність служби внутрішнього аудиту (контролю) виходячи із умов діяльності та обсягів робіт, що покладаються на службу внутрішнього аудиту (контролю);</p> <p>систематичне підвищення кваліфікації працівників служби внутрішнього аудиту (контролю).</p>	<p>«в межах своєї компетенції достатню чисельність служби внутрішнього аудиту (контролю) виходячи із умов діяльності та обсягів робіт, що покладаються на службу внутрішнього аудиту (контролю);</p> <p>систематичне підвищення кваліфікації осіб, які входять до служби внутрішнього аудиту (контролю).»</p>
14	VII. Конфлікт інтересів	
15	<p>1. Посадова особа служби внутрішнього аудиту (контролю) повинна уникати будь-яких ситуацій, що можуть зашкодити професійному, незалежному та об'єктивному виконанню її посадових обов'язків.</p> <p>2. Посадова особа служби внутрішнього аудиту (контролю) не повинна виконувати завдання щодо внутрішнього аудиту (контролю), де у неї може існувати будь-який конфлікт інтересів.</p> <p>3. Якщо посадова особа служби внутрішнього аудиту (контролю) виконує завдання щодо внутрішнього аудиту (контролю), де у неї може існувати будь-який конфлікт інтересів, то в такому разі таке завдання повинно виконуватися іншою посадовою особою фінансової установи, уповноваженою наглядовою радою фінансової установи, а у разі, коли законодавством не вимагається обов'язкове утворення наглядової ради, –</p>	<p>Внести зміни до пунктів 1-3 розділу 7 та викласти їх в наступній редакції:</p> <p>1. Особа, яка входить до служби внутрішнього аудиту (контролю) повинна уникати будь-яких ситуацій, що можуть зашкодити професійному, незалежному та об'єктивному виконанню її обов'язків.</p> <p>2. Особа, яка входить до служби внутрішнього аудиту (контролю) не повинна виконувати завдання щодо внутрішнього аудиту (контролю), де у неї може існувати будь-який конфлікт інтересів.</p> <p>3. Якщо особа, яка входить до служби внутрішнього аудиту (контролю) виконує завдання щодо внутрішнього аудиту (контролю), де у неї може існувати будь-який конфлікт інтересів, то в такому разі таке завдання повинно виконуватися іншою особою фінансової установи, уповноваженою наглядовою радою фінансової установи, а у разі, коли законодавством не вимагається обов'язкове</p>

	вищим органом управління фінансової установи. □	утворення наглядової ради,- вищим органом управління фінансової установи.
16	VIII. Контроль Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг за роботою служби внутрішнього аудиту (контролю)	
17	1. Нацкомфінпослуг здійснює контроль за виконанням вимог цього Порядку.	Пункт 1 розділу 8 викласти в наступній редакції: «1. Контроль за виконанням вимог цього Порядку здійснює Нацкомфінпослуг.»
18		Пропонується уніфікувати строки повідомлення та визначити, що фінансова установа повідомляє Нацкомфінпослуг про створення служби внутрішнього аудиту (контролю) протягом 15 робочих днів з дати створення. Отже, НАКСУ пропонує доповнити розділ 8 пунктом 4 наступного змісту: «4. Фінансова установа протягом п'ятнадцяти робочих днів від дати створення служби внутрішнього аудиту (контролю) зобов'язана повідомити про це Нацкомфінпослуг.

Президент НАКСУ

Козинець П.М.